

MET DE MOSSELHENGST NAAR MECHELEN EN LIER 1850-1940

René Van Horen

René Van Horen

Lid van de shantygroep Gaffeltuig

Lid van de varend erfgoedvereniging vzw Tolerant, Rupelmonde

E-mail: rene.vanhoren@hotmail.com

‘Vlamingen zijn notoire mosselelers. Mosselen worden tot na WO II door de vissers zelf rechtstreeks tot bij de klant gebracht: via de Schelde gaat het tot Antwerpen en andere steden op de stroom, zelfs tot Frankrijk. Langs de zijrivieren wordt in gans Vlaanderen verkocht aan particulieren en leurders. Al zeer vroeg brengen vissers van de Scheldedelta vis en schelpdieren langs Rupel, Dijle, Zenne en Nete naar het Brabantse binnenland. Ook Mechelen en Lier worden bediend.’

Dit is de inleiding van een breder artikel dat ik schreef over de mosselaanvoer naar Mechelen en Lier. Het verscheen in het voorjaar van 2012 in Consent (nr. 28), een tijdschrift dat handelt over de oude zeilvaart op de Schelde. Ikzelf ben Mechelaar van geboorte en actief bij de vzw Tolerant, een varend erfgoedvereniging uit Rupelmonde. Aan het onderzoek naar dit stukje geschiedenis kleeft een jeugtherinnering: hoe ik samen met mijn vader mossels ging kopen aan de mosselboot op de Leuvense Vaart.

De beste bronnen over de productie en export van mosselen uit de Scheldedelta, liggen in het Zeeuws archief in Middelburg; de jaarverslagen van het ‘Bestuur der Visserij op de Zeeuwse Stromen’ zijn relatief goed gestructureerd en gedocumenteerd. Er bestaat ook een uitgebreide bibliografie. Verder zit er prachtig beeldmateriaal in de beeldbanken van Mechelen en Lier. De Krantenbank Zeeland en de beeldbank van de Zeeuwse Bibliotheek zijn eveneens een zoektocht meer dan waard.

Ruimte is beperkt in dit abstract. Het volledige Consent-artikel kan worden gedownload uit de VLIZ-bibliotheek (www.vliz.be/imisdocs/publications/277073.pdf) of kan op vraag worden toegestuurd, en meer inlichtingen geef ik graag via rene.vanhoren@hotmail.com.

Fig. 1. De hoogaars BRU 70 aan de mosseltrap van de Haverwerf in Mechelen, circa 1900 (Bron: © Stadsarchief Mechelen – www.beeldbankmechelen.be).

Fig. 2. De mosselhengst CLN 15 aan de werf in Lier, ca. 1930. Dit schip is nu, na restauratie o.m. bij Tolerant vzw, nog in de vaart als TH 5 Jan Korneel (Bron: © Stadsarchief Lier – www.kempensergoed.be).

Fig. 3. Groothandel in Mosselen Imberechts, ca 1930, mosselimport en -export. Haverwerf, Mechelen (Bron: © Privé-collectie – www.beeldbankmechelen.be).

REFERENTIES

Beeldbank Planbureau en Bibliotheek Zeeland, online doorzoekbaar op digitaal.dezb.nl/beeldbank.

Krantenbank Zeeland, online doorzoekbaar op www.krantenbankzeeland.nl.

Van Horen, R. 2012. Met de mosselhengst naar Mechelen en Lier 1850-1940. Consent 28: 20-25.

Zeeuws Archief, archieftoegang 'Bestuur der Visserijen op de Zeeuwse Stroom (BVZS), 1825-1969', online beschreven